

Høje Taastrup Provsti

LUTHERJUBILÆUM 2017

Lokalhistorie

Koncerter

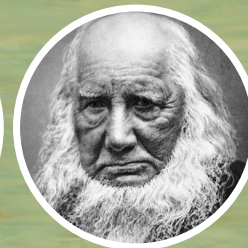
Sigurd Barret

Foredrag

Undervisning

Reformatorisk propaganda

Frimærker

JUBILÆUMSÅR 2017 FOR LUTHERS REFORMATION

I 2017 er det 500 år siden Martin Luther startede en fornyelse - reform - af den kristne, katolske kirke. Tænk sig: et halvt årtusind! Det skal fejres, og det gør vi i Høje Taastrup provsti med en perlerække af arrangementer hen over året.

Luthers fornyelse førte i løbet af 1520'erne til så store konflikter med pavekirken, at det udviklede sig til en reformation: en konkurrent til den katolske kirke. Luthers tolkning af kristendommen greb danskerne, og i 1536 blev den nye tro Danmarks statsreligion, hvilket den har været siden. Overgangen til protestantisme fik betydning for udviklingen af Danmark, og der kan trækkes tråde fra reformationen til samfundet i dag.

Arrangementerne er blevet til gennem et omfattende og engageret arbejde i et jubilæumsudvalg bestående af præster og lægfolk i samarbejde med en lang række borgere. Jubilæet markeres og fejres ved talrige små og store arrangementer over hele Jorden. Der vil ikke være ret mange uger i året, hvor vi ikke hører om en jubilæumsbegivenhed.

Ud over de her nævnte arrangementer, vil der foregå andre spændende tiltag. Læs mere og find praktiske oplysninger på hjemmesiden www.hoejetaastrupprovsti.dk/luther.

På udvalgets vegne:
Steffen Andresen, provst
Jan Kastorp, udvalgsformand

Høje Taastrup Provsti omfatter alle sogne i Ishøj og Høje-Taastrup kommuner.

Der tages forbehold for prisændringer og trykfejl.

HISTORIEN OM MARTIN LUTHER v/**Bruno Rasmussen**, **sognepræst og forfatter**

*Tirsdag den 31. januar kl. 19.00
i Sognets Hus i Fløng*

Rasmussen giver indsigt i Martin Luthers liv med fokus på nogle af de centrale begivenheder og tanker i hans lære, bl.a. afladshandlen, salmerne og katekismernerne.

Pris: 40 kr. Mulighed for fællesspisning ved henvendelse til kirkekontoret, tlf. 46 56 27 49, en uge før. Pris 80 kr. ekstra for spisning

MARTIN LUTHER, MUNK OPRØRER OG REFORMATOR v/**Martin Schwartz Lausten**, **Dr. theol. prof. emeritus**

Søndag den 17. september kl. 14.00 i Taastrup Nykirke

Foredraget trækker hovedlinjerne op omkring Luthers syn på kristendommen og reformationen samt dens virkninger i kirken og det verdsligt samfund. Hvad var det egentlig Luther ville? Også de danske forhold belyses: Hvilken betydning har Luther i dag? Er der noget, der hedder "at leve på luthersk vis"? Og trænger vi til en ny reformation?

Gratis entré

MARTIN LUTHER v/ Martin Schwartz Lausten, Dr. theol. prof. emeritus

Onsdag den 27. september kl. 14.30 i Sognegården ved Sengeløse Kirke

Hvorfor blev modsætningen mellem Martin Luther og den katolske kirke så uoverstigelig, at han udstødtes som kætter? I foredraget berettes om Luthers liv som munk, om de studier, som gav ham et nyt syn på kristendommen. Også hans personlige forhold i Wittenberg og de følger, som hans opgør fik for kirken og samfundet, omtales.

Gratis entré

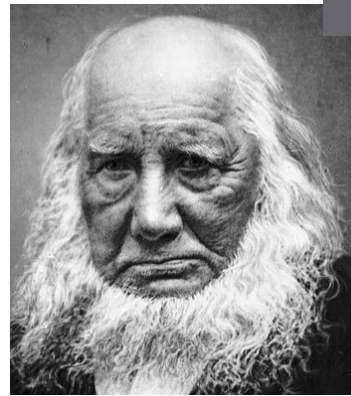
LUTHER OG DET BEKYM-RINGSFRI LIV v/Steffen Støvring

Onsdag den 25. oktober kl. 17.00-19.00 på Taastrup Bibliotek

Den dramatiske historie om manden, der uforfærdet modsagde verdens stærkeste magtinstanser. Hvad ville han? Hvad gjorde han? Hvad tænkte han? Mislykkedes hans projekt? Kan han inspirere os i dag? Afgørende?

Gratis entré

Forud for foredraget i Sengeløse afholdes en reformatorisk gudstjeneste i Sengeløse Kirke kl. 14.00 v/ Lisbeth Rasmussen

GRUNDTVIG OG LUTHER v/ Anders Holm, lektor ved Det Teologiske Fakultet, KU

Søndag den 8. oktober kl. 14.00 i Taastrup Nykirke

Grundtvig og Luther er de to store reformatorer i den danske kirke. Grundtvig så sig selv som Nordens nye Luther og i Grundtvigs unge år var han det store forbillede. Med tiden nærrede Grundtvig stadig større skepsis over for den lutherske kirkeordning og samfundstænkning og brød med flere af Luthers tanker. Alligevel var beundringen for ham usvækket til det sidste. Hvordan hænger det sammen? *Gratis entré*

KATHARINA VON BORA v/ Erik Jakob Petersen, sognepræst emeritus

Søndag den 12. november kl. 14.00 i Taastrup Nykirke

Katarina von Bora var Martin Luthers ægtefælle. Hendes liv var dramatisk. Allerede som barn blev hun givet i kloster pga. familiens fattige forhold. Hun betragtes med rette som den første lutherske præstekone – et forbillede for alle husfruer, der ikke giver køb på deres selvstændighed.

Gratis entré

SIGURD FORTÆLLER OM LUTHER

Søndag den 21. maj kl. 16.00 på Taastrup Teater

Alt om Luther på 60 minutter.

Sigurd Barrett og tøjdyret Snapper er klar med en helt ny koncertrække for hele familien om Luther.

Sigurd fejrer 500-året for reformationen med en ny bog, som udkommer i 2017. Den fortæller Luthers historie i børnehøjde. Hvem var Luther? Hvem var Hans Tausen? Og hvad betyder reformationen for os i dag? I forlængelse af den kommende bog, som også omfatter nye sange om Luther, drager Sigurd og hans orkester rundt i landet, hvor de fejrer reformationsjubilæet med fortælling, sang, musik og teater.

Bestil gratis billetter gennem Rønnevang Kirke, tlf. 43522219

SKIBBYKRØNIKEN. TEATER OG WORKSHOP FOR KONFIRMANDER v/ TeaterTasken

*27., 28. og 30. september i
Vejeå Kirke*

I 1534 afbrød reformati-
onsmodstanderen Poul
Helgesen sin krønike midt i
sætningen "Medens dette
gik for sig..." Denne uafslut-
tede sætning er skrevet
under Grevens fejde, brat
og uafsluttet. Det er sådan,
bogen er fundet i år 1650.
Muret inde i væggen i
Skibby Kirke. Ingen ved,
hvordan den er havnet
dér, eller hvorfor?

Event for konfirmander

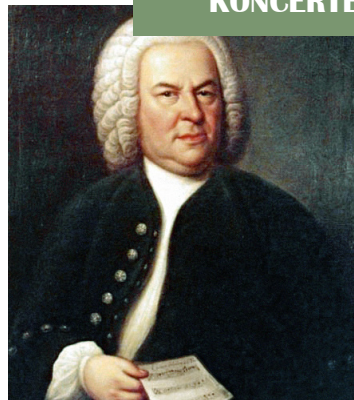

MARTIN - MENNESKET OG MUSIKKEN v/ Søren Voight Juhl, fløjtenist og højskolelæ- rer og Viola Chiekezi, organist og cembalist

*Tirsdag den 28. marts kl. 19:00 i
Fløng Kirke*

Koncert og musikalsk fortæl-
lende og folkeoplysende bil-
ledshow med fokus på Luthers
salmer og musik. Undervejs
rundes de vigtigste reformati-
onsbegivenheder.

*Pris: 40 kr. Mulighed for fælles-
spisning ved henvendelse til kir-
kekontoret, tlf. 46 56 27 49, en
uge før. Pris 80 kr. for spisning*

BACH OG LUTHER v/ Erik Norman Svendsen, kongelig konfessionarius og Henny Holm, organist

Tirsdag den 26. september kl. 19.30 i Rønnevang Kirke

21 af Luthers salmer står stadig i salmebogen og synges jævnligt ved gudstjenester. Hans indflydelse på salmesangen i Danmark har været kolossal igennem snart 500 år, og hans salmer bragte hans reformatoriske anliggende ud til både små og store, læg og lærde. Ved mødet vil en række af Luthers salmer blive præsenteret og sunget.

Gratis entré

LUTHER MUSIK v/ Dorthe Zielke, trompet og Søren Johannsen, orgel

Søndag den 8. oktober kl. 20.00 i Taastrup Nykirke

En koncert, som med visuel fortælling på storskærm når rundt om både mennesket Martin Luther, reformatoren og reformationen. Zielke og Johannsen spiller udvalgt musik fra de sidste 500 år arrangeret for trompet og orgel. Luther er citeret for at have sagt, at "Næst efter Gud er musikken det, som mest fortjener at fejres." Han troede fuldt og fast på musikkens opløftende virkning.

Gratis entré

BACH OG LUTHER v/ Esben Gade, organist

Søndag den 29. oktober kl. 20.00 i Taastrup Nykirke

Bach og Luther hænger musikalsk uløseligt sammen. Aftenen byder på to kantater af Bach over Luthers salmer "Nun danket alle Gott" og "Ein feste Burg ist unser Gott". Disse kantater omkranser Bachs 1. Brandenburgkoncert.

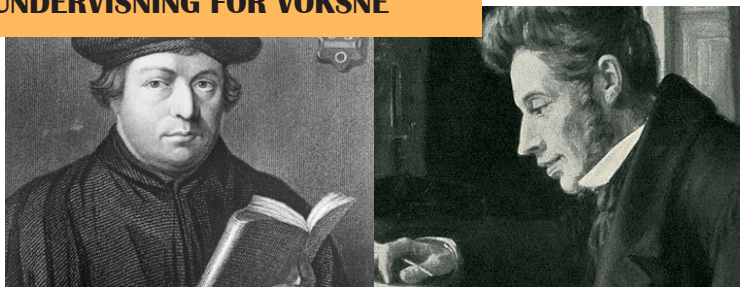
Gratis entré

I JULESTEMNING MED MARTIN LUTHER v/Henny Holm, organist

Søndag den 3. december kl. 15.00 i Rønnevang Kirke

Adventskoncert og fællessang over Martin Luthers salmer. Spark julen i gang og syng dig i julestemning i fællesskab med organist Henny Holm og Rønnevang Kirkes kor.

Gratis entré

SØREN KIERKEGAARD OG MARTIN LUTHER

Studiekreds 1. og 3. tirsdag i januar, februar, marts og april kl. 16.00-18.30 i Vejleå Kirke

Hvad havde de to tilfælles? Ja, den gamle Kierkegaardforskning fik aldrig øje på det. Til gengæld viser den nyere forskning af Kierkegaards livsværk, at han på alle måder er Luther tro. Men Kierkegaard går længere end Luther. De havde hver deres kamp mod den etablerede kirke. De ville begge "kun Eet", for at bruge Kierkegaards ord, nemlig "Redelighed!" De ville forkynde Kristendom midt i den korruperede, misbrugte kirke.

Luther begyndte med at slå 95 teser op på kirkedøren i Wittenberg. Teser, der talte mod pavedømmets kirke. Kierkegaard skrev i "Fædrelandet" hans tids mest læste avis: "O Luther, Du havde 95 Theses: forfærdeligt! Og dog i dybere Forstand jo flere Theses, jo mindre forfærdeligt. Sagen er langt forfærdeligere: der er kun een Thesis: Det nye Testaments Christendom er slet ikke till!" Begge fik de vendt vreden i mod sig af de på deres tid etablerede kirker. Luther vandt – Kierkegaard tabte – eller gjorde han?

Alle er velkomne, der kræves ingen forkundskaber. Spørgsmål kan rettes til sognepræst Vibeke Ahle, tlf. 20400425, va@km.dk
Gratis entré

KIRKEN I REFORMATIONSTIDEN

Lørdag den 27. maj kl. 10.00-16.00 i Reerslev, Torslunde og Hedehusene sogne

Reerslev, Torslunde og Hedehusene sogne er gået sammen om at afholde en temadag om reformationen under overskriften: Kirken i Danmark før, under og efter reformationen.

- Kl. 10.00 i Reerslev Kirke: Kirken i Danmark før reformationen med afsæt i middelalderkirken i Reerslev.
- Kl. 11.30 i Torslunde Kirke: Kirken i Danmark under reformationen med udgangspunkt i kirkens reformatoriske alterbordsfor side, se evt. mere side 6. Billedforedrag v/ Dorothea Glöckner, sognepræst, om Lukas Cranachs altertavler som formidler af Luthers teologi
- Kl. 13.30 i Ansgarkirken i Hedehusene: Gudstjeneste med udgangspunkt i reformationstidens messe med prædiken, liturgi og salmer.

I løbet af dagen serveres frokost.

Gratis entré

VEJLEÅ KIRKES SENSOMMERUNIVERSITET. FIRE DAGE MED LUTHER

24. - 27. august i Vejleå Kirke
+ orgelkoncert fredag den 25. august kl. 20.00

Foreløbig program:

- Skuespiller og dramatiker Caspar Koch fremfører: "Luther – til kamp med Ordet."
- Dobbelt foredrag af professor dr. Theol Martin Schwarz Lausten: "Fra katolicisme til lutherdom i Danmark" og "Den tidlige lutherske kirke i Danmark"
- Orgelkoncert med værker af Buxtehude, Bruhns og Bach over melodier til Luther-salmer v/ Carsten Popp, organist.

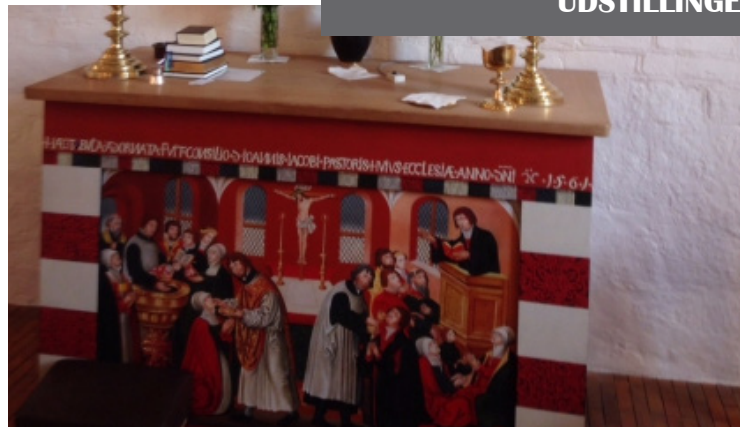
Gode foredrag, god mad og hyggeligt samvær samt om søndagen udflugt med turistbus til Helsingør, højmesse i Domkirken samt buffeten på Restaurant Kronborg Havbad. Program kan rekvireres fra 1. marts i Vejleå Kirke, 43547300.

Pris: 400 kr. for alt/200 kr. for foredragene. Gratis entré til orgelkoncerten

LUTHERS LIV ILLUSTRERET MED POSTKORT OG FRIMÆRKER

23. oktober - 5. november på Høje Taastrup Bibliotek
Lilian Boye-Hansen har gennem årene samlet postkort og frimærker med Luther og hans verden som motiv. Det er blevet til en anselig samling, hvoraf et udvalg bliver udstillet på Taastrup Bibliotek. Udstillingen bliver åbnet den 31. oktober, som er selve 500 års dagen for Martin Luthers opslag af de 95 teser på kirkedøren i Wittenberg.

Gratis entré

REFORMATIONEN I EN TAVLE - ELLER DATIDENS REFORMATORISKE PROPAGANDA

31. januar - 30. november forskellige steder i Høje Taastrup og Ishøj. Se mere på www.hoejetaastrupprovsti.dk/luther

I Torslunde Kirke i Ishøj lod præsten, Johannes Jacob, i 1561 et alterpanel fremstille, som viser reformationens hovedpunkter i ét billede. Panelet, der regnes for et af Danmarks første reformatoriske værker, er et af de mest betydningsfulde billeder, der er bevaret fra ældre tid.

I Lutheråret vil en reproduktion af dette klenodie på skift blive udstillet i provstiet. For de videbegærlige er det muligt vha. en smartphone at gå på opdagelse i alterpanelet og få en lynindføring i reformationens hovedpunkter. Alterpanelet, der også kan beskrives som reformatorsk propaganda, er velegnet hertil, da det som alt andet propaganda udtrykker sig klart. Endelig ses på, hvilke spor reformationen har trukket op til i dag.

Gratis entré

LUTHERJUBILÆUM 2017

I 2017 er det 500 år siden, Martin Luther startede den fornyelse som senere skulle blive kendt som reformationen. Internationalt fejres denne begivenhed hele året - og lige så lokalt. Hæftet indeholder en oversigt over de forskellige arrangementer for børn, unge og voksne, der afholdes i Høje Taastrup og Ishøj i løbet af 2017.

Læs mere og find praktiske oplysninger på jubilæumssiden: www.hoejetaastrupprovsti.dk/luther

5 DAGES BUSREJSE MED OVERNATNING PÅ GODE HOTELLER

3. - 7. september 2018

Tag med på en spændende rejse i Luthers fodspor efter et år med Luther. Foreløbigt program:

- Eisenach med besøg på Wartburg
- Erfurt med indkvartering i Luthers Augustinerkloster
- Wittenberg med besøg i bl.a. Lutherhuset, Stadtkirche og Slotskirken
- På vejen fra Erfurt til Wittenberg bliver der bl.a. besøg i Bad Frankenhausen med museet for bondekrigen og i Luthers fødeby Eisleben.

Arrangør: Høje Taastrup Provsti

Teknisk arrangør: Felix Rejser

Rejseledere: Gunnar Bach Pedersen, pastor emeritus, og Søren Nolsøe, sognepræst

Pris: 5.000 kr. v. 25 deltagere eller 4200 kr. ved 40 deltagere. Prisen er inkl. halvpension. For enkeltværelse er der et tillæg på 800 kr.

Er du interesseret, så send en foreløbig (ikke bindende) tilmelding, til:

Gunnar Bach Pedersen
Bjerggården 20, 4.tv., 2635 Ishøj
Tlf. 2360 8270
gunnar@bach-pedersen.dk

Detaljeret
rejseprogram
følger